

Analýza vplyvov na manželstvo, rodičovstvo a rodinu Vplyvy na rodinné prostredie, vzájomnú súdržnosť členov rodiny, výchovu detí, práva rodičov voči deťom, základné zásady zákona o rodine, uzavieranie manželstva a na disponibilný príjem domácností viacdenných rodín
8.1 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyv na rodinné prostredie a špecifikujte pozitívne/negatívne vplyvy na rodinné prostredie.
<i>8.1.1 Spôsobí predložený návrh zmenu rodinného prostredia? Ak áno, v akom rozsahu? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu, prípadne dôvod chýbajúcej kvantifikácie.</i>
Áno, predložený materiál má pozitívny vplyv na rodinné prostredie. Odôvodnenie: Predložený materiál predpokladá pozitívny vplyv na rodinné prostredie najmä v prípade prevencie ochorení prenosných krvou a pohlavným stykom. Národný program ako aj Akčný plán umožňuje zvýšenie prevencie, zavedenie včasného systému alarmovania nových hrozieb pre verejné zdravie, ktorého každá rodina je súčasťou. Zároveň umožňuje zvýšenie vzdelania sociálne vylúčených komúní a rodín, ktoré kvôli nízkemu vzdelaniu nevedia racionálne zhodnotiť riziká nechráneného pohlavného styku či iných rizikových druhov správania, ktoré spôsobujú šírenie infekčných ochorení v spoločnosti. Predložený návrh môže byť jednou z foriem pomoci k udržateľnosti rodinného prostredia prostredníctvom zvýšenia informovanosti, sociálnym poradenstvom ale aj dostupným testovaním. Rozšírenie možnosti minimalizácie šírenia HIV/AIDS a iných infekčných ochorení v populácii bude mať pozitívny vplyv na stabilitu rodinného prostredia. Okrem minimalizácie šírenia HIV/AIDS a iných infekčných ochorení, sa organizácie, ktorých sa predmetný dokument týka, venujú aj sanácii rodinného prostredia a zmierňovaniu sociálno-patologických javov ako je užívanie návykových látok, nezamestnanosť, násilie, bezdomovecstvo, dlhy, nedostupnosť zdravotnej starostlivosti a podobne. Užívanie návykových a omamných látok spôsobuje vznik ďalších sociálno-patologických javov a sociálno-ekonomických javov - chudoba, kriminalita, závislosti a iné. Uvedené javy spôsobujú rozpad rodiny a silné až trvalé porušenie rodinných väzieb. V prípade, ak jednotlivец nemá hrazené zdravotné poistenie, jeho možnosti liečby sú minimálne, čo prehľbuje zdravotné riziká a dopady nie len na jednotlivca ale aj na rodinu a celú spoločnosť. Príklady opatrení: <i>Aktivita 8.2: Vyhľadávanie kontaktov osôb s HIV/AIDS, VHB a VHC, syfilisom a inými pohlavnými chorobami</i> <i>Aktivita 8.3: Edukácia špecifických komúní populácie (ľudia bez domova, užívatelia i. v. drog, promiskuitné osoby, a pod.) so zameraním na krvou prenosné a pohlavné choroby (HIV, VHB, VHC, syfilis, a pod.) a realizácia skriningových vyšetrení</i> <i>Akčný plán č.7, Aktivita 7.1.4: Vytvoriť projekt vzdelávania laickej verejnosti a pacientov (tlačové konferencie, prednášky, informačné plagáty v zdravotníckych zariadeniach), každoročne sa zapájať a pripravovať podklady pre „5. máj- deň hygieny rúk“ pre zdravotníckych pracovníkov, pacientov a laickej verejnosti</i> <i>Akčný plán č.8 , Aktivita 8.4: Edukácia v oblasti prevencie HIV/AIDS a iných pohlavných a krvou prenosných ochorení najmä v populácii adolescentov, mladých dospelých a rizikových skupín</i>
<i>8.1.2 Môže dôjsť predloženým návrhom k narušeniu zdravého rodinného prostredia?</i> Prekladaný návrh bude mať pozitívny vplyv na rodinné prostredie.
<i>Bez vplyvu</i>

8.1.3 Má predložený návrh vplyv na demografický rast? Ak áno, aký je vplyv vzhľadom k úrovni záchovej hodnoty populácie?

Bez vplyvu

8.1.4 Má predložený návrh vplyv na odstraňovanie prekážok, ktoré bránia pracujúcim rodičom dosiahnuť želaný počet detí?

Bez vplyvu

8.1.5 Má predložený návrh vplyv na množstvo času alebo príležitostí pre rodičov alebo pre deti na realizáciu rodinného života?

Bez vplyvu

8.1.6 Má predložený návrh vplyv na prenikanie látkových alebo nelátkových závislostí do rodín?

Áno, predložený návrh má pozitívny vplyv na prenikanie látkových alebo nelátkových závislostí do rodín.

Odôvodnenie:

V predloženom materiáli ide nielen o minimalizáciu šírenia HIV/AIDS v populácii ale aj o znižovanie rizík (zdravotných, sociálnych, ekonomických), ktoré súvisia s užívaním drog a majú dopad nielen na jednotlivca ale aj na rodiny. Pri cieľovej skupine (osoby užívajúce drogy a osoby poskytujúce platené sexuálne služby) je dôležité poskytovať také opatrenia, aby sa v rodinnom prostredí minimalizovali škody spôsobené rizikovým správaním. Napr. náhodné pichnutie ihlou neužívateľom drog, poradenstvo aj v oblasti o možnom prenose krvou a pohlavne prenosných ochorení ale aj dôraz na ochranu maloletých v rodine.

Niektoré opatrenia predstavujú realizáciu primárno-sekundárnej prevencie v marginalizovaných komunitách, resp. v komunitách v rizikových oblastiach ale aj v školách, reedukačných zariadeniach a pod., počas ktorých sa respondenti dozvedia o rôznych rizikách, o ktorých následne môžu informovať zvyšok rodiny. Ak odborníci v rámci multidisciplinárnej spolupráce pôsobia na rodinné prostredie v takýchto komunitách, podľa bio-psycho-sociálneho modelu, riziko vzniku sociálno-patologických javov akými sú závislosti, je značne znížené, nie však nulové.

Príklad opatrení:

Aktivity Akčného plánu č.8, Aktivita 8.1: Eliminácia výskytu VHB a VHC do roku 2030, v súlade s cieľmi Svetovej zdravotníckej organizácie z roku 2016 – pripraviť koncepciu a strategický plán eradikácie VHC na Slovensku

Aktivita 8.2: Vyhľadávanie kontaktov osôb s HIV/AIDS, VHB a VHC, syfilisom a inými pohlavnými chorobami

Aktivita 8.3: Edukácia špecifických komunit populácie (ľudia bez domova, užívatelia i. v. drog, promiskuitné osoby, a pod.) so zameraním na krvou prenosné a pohlavné choroby (HIV, VHB, VHC, syfilis, a pod.) a realizácia skriningových vyšetrení

Aktivita č. 3

Názov: Presadzovať zásadu dostupnosti a bezplatnosti antivírusovej liečby osôb s HIV/AIDS

Kritériá plnenia: Doba zahájenia liečby od okamihu diagnózy HIV infekcie, miera dostupnosti a bezplatnosti antiretrovírusovej terapie pre ľudí žijúcich s HIV/AIDS

8.2 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na vzájomnú súdržnosť členov rodiny.

8.2.1 Má predložený návrh vplyv na vzájomnú súdržnosť členov rodiny? Ak áno, aký? Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu, prípadne dôvod chýbajúcej kvantifikácie.

Áno, predložený návrh má pozitívny vplyv na vzájomnú súdržnosť členov rodiny

Odôvodnenie:

Materiál navrhuje opatrenia zamerané na včasnú intervenciu a následnú terapiu nakazených osôb. Potvrdenie infekcie HIV/AIDS, či inej krvou alebo pohlavne prenosnej infekcie v rodine vyvoláva množstvo otázok u členov rodiny, najmä u partnera infikovanej osoby. Skoré nasadenie terapie však značne zníži riziko prenosu na i. členov rodiny, najmä sex. partnera a tiež riziku prenosu z matky na dieťa a prispieje týmto k udržaniu zdravia všetkých členov rodiny a uzdraveniu a posilneniu väzieb medzi členmi rodiny.

Sociálna práca a poradenstvo pre ľudí žijúcimi s HIV/AIDS či inými kľúčovými cieľovými skupinami, ktorých sa návrh týka, pozitívne vplýva na upevňovanie väzieb a vzťahov medzi členmi rodiny

Príklad opatrení:

5.1.3. *Prevenčia vertikálneho prenosu infekcie HIV,) starostlivosť o novorodencov matiek s HIV (profylaxia, diagnostika, terapia).*

8.2.2 Má predložený návrh vplyv na posilňovanie väzieb medzi členmi rodiny?

Bez vplyvu

8.2.3 Má predložený návrh vplyv na obnovovanie alebo záchranu rodín?

Bez vplyvu

8.2.4 Má predložený návrh vplyv na vznik či pretrvávanie konfliktov medzi členmi rodiny?

Bez vplyvu

8.2.5 Má predložený návrh vplyv na rozpad rodín?

Bez vplyvu

8.2.6 Má predložený návrh vplyv na poskytovanie pomoci pri odkázanosti niektorého z členov rodiny na pomoc?

Bez vplyvu

8.3 Identifikujte a popíšte vplyvy na výchovu detí.

8.3.1 Má predložený návrh vplyv na výchovu detí? Ak áno, aký?

Áno, predložený materiál má pozitívny vplyv na výchovu detí a mládeže v školách a iných školských zariadeniach

Odôvodnenie:

Realizácia vzdelávacích a osvetových aktivít pozitívne a preventívne vplýva na výchovu a zvyšuje informovanosť detí v otázkach zdravia a možných druhoch nákazy.

Príklad opatrenia:

Aktivity na zabezpečenie plnenia úloh NPP HIV/AIDS, Aktivita č. 2, Názov: Činnosť liniek pomoci a poradní pre prevenciu HIV/AIDS

Aktivita č. 3, Názov: Vzdelávacie programy zamerané na mládež a mladých dospelých, rovesnícke programy a iné vzdelávacie aktivity

Zodpovední: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky prostredníctvom Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a prostredníctvom regionálnych úradov verejného zdravotníctva v Slovenskej republike, Slovenský Červený kríž a sieť jeho územných spolkov, mimovládne organizácie v spolupráci so školami

Akčný plán č.7, Aktivita 7.1.4: Vytvoriť projekt vzdelávania laickej verejnosti a pacientov (tlačové konferencie, prednášky, informačné plagáty v zdravotníckych zariadeniach), každoročne sa zapájať a pripravovať podklady pre „5. máj- deň hygieny rúk“ pre zdravotníckych pracovníkov, pacientov a laickej verejnosti

Akčný plán č.8 , Aktivita 8.4: Edukácia v oblasti prevencie HIV/AIDS a iných pohlavných a krvou prenosných ochorení najmä v populácii adolescentov, mladých dospelých a rizikových skupín indikátor - celkový počet (N) a druh realizovaných vzdelávacích aktivít/rok zameraných na:

- učiteľov,
- žiakov ZŠ a SŠ a študentov VŠ,
- problémové skupiny adolescentov.

8.3.2 Má predložený návrh vplyv na výchovu detí v rodinách?

Áno, predložený návrh vplyv na výchovu detí v rodinách.

Odôvodnenie:

Navrhované opatrenia, ktoré sú zamerané na edukáciu detí a mládeže, vrátane zdravotníckych pracovníkov ale aj intervenciu nepriamo vplývajú aj na výchovu v detí v tých rodinách kde boli vzdelávaní rodičia, či už ako zdravotnícki pracovníci, alebo priamo ako rodičia s diagnózou pohlavne či krvou prenosnej infekcie v určitých komunitách kde sa daná nákaza vyskytuje.

Aktivita č. 3, Názov: Vzdelávacie programy zamerané na mládež a mladých dospelých, rovesnícke programy a iné vzdelávacie aktivity

8.3.3 Má predložený návrh vplyv na výchovu detí k manželstvu a rodičovstvu?

Bez vplyvu

8.4 Identifikujte a popíšte vplyvy na práva rodičov voči deťom.

8.4.1 Má predložený návrh vplyv na práva alebo zodpovednosť rodičov voči deťom? Ak áno, aký?

Áno, predložený návrh vplyv na práva ako aj zodpovednosť rodičov voči deťom.

Odôvodnenie:

Jedným z hlavných cieľov Stratégie a Akčného plánu je zvýšiť povedomie a zdravotnú uvedomelosť špecifických skupín populácie a zabezpečiť účasť na skríningových vyšetreniach, a tým znížiť šírenie pohlavne a krvou prenosných ochorení v týchto rizikových komunitách, ako aj prerušiť proces šírenia nákazy prostredníctvom vyššieho záchytu kontaktných ochorení.

Potvrdenie infekcie HIV/AIDS, VHB, VHC či syfilisu u tehotnej ženy zvyšuje potrebu jej zodpovedného prístupu k profylaxii vertikálneho prenosu a tým ochrany zdravia jej budúceho dieťaťa. Zvyšuje sa tým šanca odhalenia syfilisu v sociálne slabších rodinách a zabránenia poškodenia plodu.

8.5 Identifikujte a popíšte vplyvy na základné zásady zákona o rodine.

8.5.1 Má predložený návrh vplyv na chránené záujmy obsiahnuté v základných zásadách zákona o rodine? Ak áno, aký?

Bez vplyvu

8.6 Identifikujte a popíšte vplyvy na uzavieranie manželstva.

8.6.1 Má predložený návrh vplyv na uzavieranie manželstva? Ak áno, aký?

Bez vplyvu

8.6.2 Má predložený návrh vplyv na preferovaný čas vstupu do manželstva?

Bez vplyvu

8.6.3 Má predložený návrh vplyv na informovanosť ohľadom povahy manželstva a záväzkov medzi manželmi a založenia rodiny?

Bez vplyvu

8.6.4 Má predložený návrh vplyv na predchádzanie rozpadom manželstiev?

Bez vplyvu

8.7 Identifikujte, popíšte a kvantifikujte vplyvy na disponibilný príjem domácností viacdenných rodín.

8.7.1 Má predložený návrh vplyv na disponibilný príjem domácností viacdenných rodín? Ak áno, špecifikujte tento vplyv s prihliadnutím na počet detí v rodine, ich špeciálne potreby vzhľadom k veku, zdravotnému stavu a prípadne iným okolnostiam. Ak je to možné, doplňte kvantifikáciu, prípadne dôvod chýbajúcej kvantifikácie.

Áno, môže mať pozitívny vplyv na disponibilný príjem domácností viacdenných rodín.

Odôvodnenie:

Opatrenia navrhnuté v Národnom programe ako aj Akčnom pláne sú zamerané na určité skupiny osôb v špecifických komunitách.

Diagnostika a následná liečba ako aj prípadná dlhodobá terapia – ak je poskytovaná za finančnú odplatu, má dopad na rozpočet vo viacdenných rodinách. Návrh dostupnosti a bezplatnej antivírusovej liečby osôb s HIV/AIDS pokiaľ sú prítomné v domácnosti viacdenných rodín môže pozitívne ovplyvniť takéto domácnosti nielen v rizikových komunitách.

Príklad opatrení:

Aktivita č. 3

Názov: Presadzovať zásadu dostupnosti a bezplatnosti antivírusovej liečby osôb s HIV/AIDS

Kritériá plnenia: Doba zahájenia liečby od okamihu diagnózy HIV infekcie, miera dostupnosti a bezplatnosti antiretrovírusovej terapie pre ľudí žijúcich s HIV/AIDS